

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen

i den videnskabelige Realskole i Aarhus

den 20—27de Juli 1847,

indeholdende

Efterretninger om Skolen

for Aaret 1846 og 1847,

af

A. C. Nielsen,
Skolens Rektor.

Aarhus.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

A. Lærereforfatning.

a) Klasseinddeling, Fag- og Timefordeling.

Da de Vanskeligheder *), som den oprindelige Bestemmelse, at Realskolen skulde omfatte 5 toaarige Klasser, ifølge Sagens Natur nødvendig maatte medføre, efterhaanden, som Skolens Udvikling skred fremad, gjorde sig mere gjældende: saa bifaldt den kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler under 21de August f. A., at Disciplene fra indværende Skoleaars Begyndelse af inddeltes i enaarige Klasser, der da, efter Elevernes Fremgang, for dette Aar bleve syv i Tallet.

Imellem disse bleve Undervisningsgjenstandene fordelte saaledes, som omstaaende Tabel viser, der tillige angiver, hvormegen Tid der i de forskjellige Klasser er anvist de enkelte Fag.

*) Se Skolens Program for 1843 S. 25 fig.

Fagene.	VII Klasse.	VI Klasse.	V Klasse.	IV Klasse.	III Klasse.	II Klasse.	I Klasse.	Sum
	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	
Dansk	4	4	4	5	5	7	7	36
Tryk	4	4	4	5	5	4	4	30
Fransk	4	4	4	4	4	—	—	20
Engelsk	2	2	2	—	—	—	—	6
Religion	2	2	2	2	2	2	2	14
Historie	2	2	2	2	2	2	2	14
Geografi	2	2	2	2	2	2	2	14
Geometri	2	2	2	—	—	—	—	6
Arithmetik	2	3	3	—	—	—	—	8
Regning (a)	1	2	2	4	4	5	5	21
Geom. Regn. (b)	1	1	1	2	2	—	—	4
Fysik	3	—	—	—	—	—	—	3
Naturhistorie	2	2	2	2	2	3	3	16
Skrivning (c)	1	2	2	4	4	4	4	15
Tegning (d)	2	2	2	2	2	3	3	12
Sang (e)	2	2	2	2	2	2	2	5
Gymnastik (f)	2	2	2	2	2	2	2	6
Summa	38	38	38	38	38	36	36	230.

a) VI og V Klasse have Regnetimerne fælleds.

b), c) og d) VI og V Klasse have geometrisk Tegning, Skrivning og Tegning fælleds; ligeledes IV og III Klasse.

e) Alle Klasser have en fælleds Sangtime; de øvrige 4 Timer ere fordelte, saaledes at VII, VI og V Klasse have en særskilt Sangtime, og ligeledes II og I Klasse, samt de ny Indkomne hver sin særskilte Time.

f) Af de 6 Gymnastiktimer have VII, VI og V Klasse samlede de to; IV og III Klasse de to, og II og I Klasse de øvrige to.

Alf den nedenfor aftrykte approberede Lektionstabel erfares, hvorledes Fagene oprindeligen vare fordelte i de respektive Klasser.

VII Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Løverdag
8—9	Regning.	Historie.	Religion.	Geomtr.	Arithm.	Geomtr.
9—10	Fysik.	Arithm.	Fysik.	Skrivn.	Fysik.	Religion.
10—11	Historie.	Geografi.	Regning.	Lydsk.	Geografi	Dansf.
11—12	Engelsk.	Lydsk.	Naturh.	Dansf.	Engelsk.	Lydsk.
12—1	Fransk.	Fransk.	Lydsk.	Fransk.	Fransk.	Regning.
1—2	Dansf.	Naturh.	Dansf.	Gymnast.	Geom.L	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Gymnast.
5—6	—	—	—	—	—	Sang.

VI Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag.	Torsdag	Fredag	Løverdag
8—9	Skrivn.	Geomtr.	Arithm.	Lydsk.	Fransk.	Skrivn.
9—10	Dansf.	Dansf.	Fransk.	Geom.L.	Geomtr.	Regning.
10—11	Arithm.	Regning.	Engelsk.	Fransk.	Regning.	Engelsk.
11—12	Lydsk.	Geografi.	Dansf.	Religion.	Dansf.	Arithm.
12—1	Historie.	Lydsk.	Regning.	Historie.	Geografi.	Lydsk.
1—2	Fransk.	Religion.	Naturh.	Gymnast.	Naturh.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Gymnast.
5—6	—	—	—	—	—	Sang.

V Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Loverdag
8—9	Skrivn.	Engelsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Skrivn.
9—10	Fransk.	Fransk.	Arithm.	Geom. L.	Fransk.	Regning.
10—11	Lydsk.	Regning.	Naturh.	Geografi.	Regning.	Geografi.
11—12	Arithm.	Religion.	Lydsk.	Lydsk.	Arithm.	Dansk.
12—1	Religion	Historie.	Regning.	Geomtr.	Lydsk.	Naturh.
1—2	Dansk.	Dansk.	Geomtr.	Gymnast.	Dansk.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Gymnast.
5—6	—	—	—	—	—	Sang.

IV Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Loverdag
8—9	Fransk.	Skrivn.	Skrivn.	Skrivn.	Lydsk.	Lydsk.
9—10	Dansk.	Dansk.	Geografi.	Lydsk.	Geografi.	Dansk.
10—11	Naturh.	Lydsk.	Lydsk.	Dansk.	Fransk.	Naturh.
11—12	Historie.	Fransk.	Regning.	Fransk.	Skrivn.	Religion.
12—1	Geom. L.	Dansk.	Historie.	Regning.	Regning.	Regning.
1—2	Geom. L.	Dansk.	Religion	Regning	Gymnast.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Sang.
5—6	—	—	—	—	—	Gymnast.

III Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Loverdag
8—9	Dansk.	Skrivn.	Skrivn.	Skrivn.	Religion.	Dansk.
9—10	Historie.	Naturh.	Lydsk.	Fransk.	Lydsk.	Regning.
10—11	Fransk.	Regning.	Dansk.	Regning.	Naturh.	Lydsk.
11—12	Regning.	Dansk.	Regning.	Geografi.	Skrivn.	Geografi.
12—1	Geom. L.	Religion.	Fransk.	Regning.	Dansk.	Fransk.
1—2	Geom. L.	Lydsk.	Historie.	Lydsk.	Gymnast.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Sang.
5—6	—	—	—	—	—	Gymnast.

II Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Løvedag
8—9	Historie.	Lydff.	Lydff.	Lydff.	Skrivn.	Regning.
9—10	Skrivn.	Danst.	Regning.	Regning.	Regning.	Danst.
10—11	Regning.	Geografi	Historie.	Regning.	Lydff.	Skrivn.
11—12	Danst.	Skrivn.	Danst.	Danst.	Danst.	Regning.
12—1	Naturh.	Regning.	Religion.	Naturh.	Naturh.	Geografi.
1—2	Religion.	Gymnast.	Gymnast.	Danst.	Sang.	Sang.

I Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Løvedag
8—9	Regning.	Regning.	Regning.	Regning.	Geografi.	Historie.
9—10	Naturh.	Historie.	Skrivn.	Lydff.	Skrivn.	Skrivn.
10—11	Danst.	Danst.	Danst.	Danst.	Danst.	Religion.
11—12	Religion.	Naturh.	Lydff.	Naturh.	Lydff.	Regning.
12—1	Lydff.	Regning.	Geografi	Danst.	Regning.	Danst.
1—2	Skrivn.	Gymnast.	Gymnast.	Regning.	Sang.	Sang.

Men da det, fordi Hr. Adjunkt Lassens beklagelige Sygdom trak sig saa meget i Langdrag, og fordi det var umuligt at tilvejebringe nogen Undervisning i Naturhistorien, maatte ansees for nødvendigt, at de til dette Fag henlagte Timer beholdt en for Disciplenes Fremgang i andre Videnskaber saa fordelagtig Anvendelse som muligt: saa blev Lektionstabellen omlagt, approberet og fra Marts Maaned af fulgt i den Form, som vedføjede Tavler antyde.

Fagene.	VII Klasse.	VI Klasse.	V Klasse.	IV Klasse.	III Klasse.	II Klasse.	I Klasse.	Sum.
	Æ.	Æ.	Æ.	Æ.	Æ.	Æ.	Æ.	
Dansk	4	4	4	5	5	9	7	38
Tydsk	4	5	5	6	5	5	4	34
Fransk	4	4	4	4	5	—	—	21
Engelsk	2	2	2	—	—	—	—	6
Religion	3	2	3	2	2	2	3	17
Historie	2	3	2	2	3	2	3	17
Geografi	2	2	2	2	2	2	3	15
Geometri	3	2	2	—	—	—	—	7
Arithmetik	2	3	3	—	—	—	—	8
Regning (a)	1	2	2	5	4	5	5	22
Geom. Tegn. (b)	1	1	1	2	2	—	—	4
Fysik	3	—	—	—	—	—	—	3
Skrivning (c)	1	2	2	4	4	4	4	15
Tegning (d)	2	2	2	2	2	3	3	12
Sang (e)	2	2	2	2	2	2	2	5
Gymnastik (f)	2	2	2	2	2	2	2	6
Summa	38	38	38	38	38	36	36	230.

a—f) se Pag. 2.

IV Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Løverdag
8—9	Regning.	Skriov.	Skriov.	Skriov.	Skriov.	Lydff.
9—10	Danst.	Danst.	Historie.	Lydff.	Historie.	Religion.
10—11	Franff.	Lydff.	Lydff.	Geografi.	Lydff.	Regning.
11—12	Lydff.	Regning.	Franff.	Franff.	Geom. I.	Regning.
12—1	Geom. I.	Franff.	Danst.	Danst.	Danst.	Geografi.
1—2	Regning.	Religion.	Regning.	Regning.	Gymnast.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Sang.
5—6	—	—	—	—	—	Gymnast.

III Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Løverdag
8—9	Historie.	Skriov.	Skriov.	Skriov.	Skriov.	Franff.
9—10	Franff.	Lydff.	Franff.	Franff.	Lydff.	Historie.
10—11	Lydff.	Franff.	Regning.	Danst.	Danst.	Regning.
11—12	Geografi.	Danst.	Danst.	Historie.	Geom. I.	Geografi.
12—1	Geom. I.	Religion.	Lydff.	Lydff.	Regning.	Danst.
1—2	Regning.	Regning.	Religion.	Regning.	Gymnast.	Sang.
4—5	—	—	—	—	—	Sang.
5—6	—	—	—	—	—	Gymnast.

II Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Løverdag
8—9	Lydff.	Danst.	Religion.	Danst.	Regning.	Danst.
9—10	Skriov.	Danst.	Danst.	Lydff.	Skriov.	Lydff.
10—11	Historie.	Lydff.	Lydff.	Skriov.	Regning.	Danst.
11—12	Danst.	Regning.	Historie.	Danst.	Geografi.	Regning.
12—1	Regning.	Geografi.	Skriov.	Regning.	Danst.	Regning.
1—2	Religion.	Gymnast.	Gymnast.	Regning.	Sang.	Sang.

— 9 —

I Klasse.

Timer	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Løvedag
8—9	Skrivn.	Lydsk.	Regning.	Lydsk.	Lydsk.	Historie.
9—10	Religion	Regning.	Regning.	Regning.	Geografi.	Skrivn.
10—11	Dansk.	Dansk.	Skrivn.	Dansk.	Dansk.	Dansk.
11—12	Lydsk.	Skrivn.	Dansk.	Regning.	Regning.	Geografi.
12—1	Geografi.	Regning.	Historie.	Dansk.	Historie.	Religion.
1—2	Regning.	Gymnast.	Gymnast.	Religion.	Sang.	Sang.

b) De Venssa,

der i de forskjellige Klasser ere gennemgaaede iaar, ere følgende:

VII Klasse.

Dansk.

Af Holsts Læsebog for Mellemklasserne og de højere Klasser er til Op læsning, Forklaring, Analyse og tildels Gjengivelse benyttet følgende Af snit: Forfra indtil Pagina 142; fra Pag. 180—189; 254—285, samt de enkelte Stykker: De brasilianske Myrer, Lysets Indvirkning paa Planterne, Alpeplanterne, Guldmageren, Fiskerfamilien.

Bojesens danske Sproglære er paany bleven gennemgaaet.

Af den poetiske Del i Holsts Læsebog ere følgende Stykker blevene lærte udenad: Dronning Dagmar; Marsk Stigs Døtre; Aage og Else; Hjemve; Aladdin ved sin Moders Grav; Løse skaffer Klendier; Englenes Sorg; Nattevagt; Sorgen.

Opgaverne for de skriftlige Udarbejdelser — en Gang om Ugen — have sædvanlig været af historisk eller beskri vende, mod Aarets Slutning af et mere reflekterende Indhold, som senere er bleven udviklet paa Skolen.

For at gjøre Eleverne fortrolige med Sproget i sin rigtige og skjønne Form, samt for at indlede Bekjendtskabet med Fædrelandets Litteratur, har Læreren af og til foredraget udvalgte prosaiske og poetiske Stykker, undertiden ogsaa ladet Eleverne selv øve sig i Foredraget.

Tydsk.

Af Fr. Nungs Læsebog for Mellemklasserne og de højere Klasser er læst S. 34—50, 82—90, 102, 104, 110—113, 126—143, 160—166, 299—307.

Formlæren er repeteret efter P. Hjorts kortsfattede tydske Sproglære; Ordskjningslæren er dels gjenne-gaaet under Læsningen og ved Stiløvelserne, dels foredragen i Sammenhæng efter (Fr. Nungs) Det Vigtigste af det tydske Sprogs Syntax S. 1—31.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsk er gjenne-gaaet af H. P. Holsts danske Læsebog S. 194—205, 254—257, 264—267.

De skriftlige Øvelser (skiftevis 1 og 2 Gange om Ugen) have bestaaet i Oversættelse af H. Lorenzens tydske Stiløvelser S. 46—69.

Franskt.

Af Borrings *Études littéraires* er læst fra Begyndelsen af Bogen til Side 148.

Af Borrings *Grammaire française* fra „de la formation des adverbes“ til „de l'emploi du Subjonctif.“

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk til Franskt ere Borrings franske Stiløvelser brugte, og deraf gjenne-gaaet de ulige Nr. fra 33—75.

De skriftlige Arbejder (1 Gang om Ugen) have enten bestaaet i Oversættelse af de lige Nr. af Borrings Stiløvelser, eller vanskeligere sammenhængende Stile og Extemporalstile.

Af „Nouvelles Gènevoises“ er „la bibliothèque de mon oncle“ blevet Eleverne forelæst og gjort til Gjenstand for Samtaler.

Engelsk.

Af Japhet in search of a father er læst fra Begyndelsen af Bogen til Side 159.

De skriftlige Arbejder (2 Gange om Maanedens) have bestaaet i Oversættelse fra Dansk til Engelsk efter Anckers progressive Øvelser.

Grammatik er praktisk indøvet.

Religion.

Første og anden Troens Artikel er gennemgaaet efter dertil affattede Paragrafer.

Af Herslebs Bibelhistorie er læst det ny Testament indtil Apostlenes Historie.

Historie.

Af Bohrs Lærebog i den gamle Historie er læst fra Alexander den store til Enden; af samme Forf. Lærebog i Midalderens Historie til 3die Periode.

Geografi.

Af Ingerslevs større Lærebog er læst fra Holland til det kinesiske Rige.

Mathematisk.

Af Mundts Planimetri er læst den praktiske Del og den theoretiske Del repeteret.

Af Fallesens Arithmetik er læst Pag. 135—46, og fra S. 186 til Enden. Alt det forhen Læste er repeteret.

Skriftlige Opgaver ere for det meste besvarede hver Uge.

Til Grund ved Undervisningen i geometrisk Tegning er lagt Hetsch's og Ursins geometriske Tegnelære.

Regning.

Efter Ursins Regnebog er gennemgaaet fra omvendt Reguladetri til Mentzes Regning. (inkl.)

VI Klasse.

Dansk.

Af H. P. Holst's danske Læsebog, 1ste Afdeling, ere følgende Stykker gennemgaaede: S. 1—22, 89—115, 122—128.

Af samme Bogs 2den Afdeling ere følgende Digte lærte udenad: Hundemordet; Smeden og Bageren; Dansk Nationalsang; Fiskerkonens Aftensang; Thorssing; Glæde over Danmark; Den engelske Kaptejn; Henrik og Else. Bojesens kortsfattede danske Sproglære, med Undtagelse af Læren om Ordstillingen.

I Reglen er hver Uge skrevet en Stil, som oftest Gjengivelse af en Fortælling; desuden jævnlig Diktatstille.

En Del Tid er anvendt til Øvelse i Dplæsning og Forelæsning af enkelte danske Digterværker

Tydsf.

Af Fr. Rungs Læsebog for Mellemklasserne og de højere Klasser er læst S. 34—50, 126—143, 160—166, 247—254. Af samme Læsebogs poetiske Del ere enkelte Digte gennemgaaede og lærte udenad, nemlig: S. 343—344, 345—346, 353—354.

Formlæren er repeteret efter P. Hjorts kortsfattede tydske Sproglære. Alle vigtigere Regler af Ordforjningslæren ere gennemgaaede og indøvede under Læsningen og ved Stiløvelserne.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsf er gennemgaaet af H. P. Holst's danske Læsebog S. 133—146.

De skriftlige Øvelser (2 Gange om Ugen) have bestaaet i Oversættelse af H. Lorenzens tydske Stiløvelser S. 23—45.

Franst.

Af Borrings Læsebog for Mellemklasser er læst fra Side 151 til 230.

Af Borrings franske Stiløvelser er læst de lige Nr. fra 24 til 70.

De skriftlige Arbejder (1 Gang om Ugen) have bestaaet i Oversættelse af de tilsvarende ulige Nr. af Borrings franske Stiløvelse, Extemporalstile og Diktat.

Af Nouvelles Gènevoises er la bibliothèque de mon oncle oplæst for Eleverne og gjort til Gjenstand for Samtaler.

Engelsk.

Af Kepp's English stories er læst fra Begyndelsen til 111. Et Diktat, hvorpaa Eleverne have forberedt sig, er skrevet hver Uge.

Religion.

Af Balles Lærebog 3die, 4de, 5te, 7de og 8de Kapitel. Herslebs Bibelhistorie det ny Testament indtil Lidelseshistorien.

Historie.

Den gamle Historie efter Bohrs Lærebog.

Geografi.

Af Ingerslevs større Lærebog er læst fra Holland til Persien.

Mathematik.

Af Mundts Planimetri er læst Pag. 50—114; repeteret Pag. 1—50.

Af Fallesens Arithmetik er læst Pag. 70—96, 101—118, 146—168; repeteret Pag. 1—70.

Skriftlige Opgaver ere i Almindelighed besvarede hver Uge. Til Grund ved Undervisningen i geometrisk Tegning er lagt Hetsch's og Ursins geometriske Tegnelære.

Regning.

Efter Ursins Regnebog er gjenemgaaet Brev og Reguladetri i hele Tal.

V Klasse.

Dansk.

Af Dansk Læsebog for de lavere Klasser ved Funch, Høiind og Harburg er til Dvælse i Oplæsning, Gjenfortællen og Analyse gjennemgaaet fra S. 1—90 og fra 173—240.

Udenad er lært i samme Bog Digtene Nr. XXIV, XXXII, XLIII, LIV, samt af H. P. Holst's Digte til Udenadslæsning: Børnepsalme, Vinteren, Bøn for Kongen, Bøn for Kongeparret, Fædrelandet, Fædrelandskjærlighed, Til Dannebrog, Fiskeren, Matrosen, Et Familiestykke, Fiskerliv, Agnete, Knud den Store og Eleonore Ulfeldt, tilfammen omtrent 28 Sider.

Af Grammatik er Bojesens kortedede danske Sproglære revideret og fuldstændig gjennemgaaet, ligesom hyppig Analyse efter dens Vejledning er anstillet.

Til de skriftlige Dvælses er benyttet Borgens Vejledning 1—8de Lektion og især 20de Lektion; ligeledes have Disciplene maattet levere Oversættelser fra de levende Sprog og enkelte frie Beskrivelser.

Tydsf.

Af J. Jürs og Fr. Nungs deutsches Lesebuch für die mittlern und nächstobersten Classen dänischer Lehranstalten er læst S. 1—16, 36—67, 89—99.

Formlæren er gjennemgaaet efter Fr. Nungs: det tydske Sprogs Bøjningsformer, med Undtagelse af Reglerne om Kjønnet. De vigtigste Regler af Ordspjningslæren ere gjennemgaaede mundtlig.

Til Dvælse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsf er gjennemgaaet af J. Jürs og Fr. Nungs Materialier S. 16—50.

De skriftlige Dvælses (2 Gange om Ugen) have bestaaet dels i Diktat, dels i lettere Stile.

Franskt.

Af Borrings franske Læsebog for Mellemklasser er læst fra Begyndelsen til Side 74.

Af Ingerslevs Materialier til at indøve den franske Formlære er læst fra de pronominale Verber til Enden af Bogen.

De skriftlige Arbejder (1 Gang om Ugen) have bestaaet dels i Oversættelse af Materialierne dels i Diktat.

Engelsk.

Af Sinnetts Elementarbuch der englischen Sprache er læst fra Begyndelsen til Side 101. Fortællingen „Young Beckner“ er forbigaaet. Pronominerne, de regelmæssige og de fleste uregelmæssige Verber ere praktisk indøvede.

Religion.

Balles Lærebog 3—5 Kap.

Herslevs Bibelhistorie det ny Testament indtil Lidelsehistorien. (Bjergprædiken er ikke lært udenad.)

Historie.

Af Allens Lærebog i Fædrelandets Historie er læst fra Begyndelsen til Christian den 3die.

Geografi.

Hele Ingerslevs mindre Lærebog.

Mathematik

Af Mundts Planimetri er læst Pag. 1—50.

Af Fallesens Arithmetik er læst Pag. 1—70.

Til Grad ved Undervisningen i geometrisk Tegning er lagt Hetsch's og Ursins geometriske Tegnelære.

Bogstavregningen er indøvet ved skriftlige Opgaver.

Regning.

Efter Ursins Regnebog er gennemgaaet Brok og Reguladetri i hele Tal.

IV Klasse.

Dansk.

Af Funchs, Hæginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser ere til Øvelse i Oplæsning, Forklaring, Gjengivelse og Analyse følgende Stykker blevne benyttede: 1—173, 236—288, 392—407.

Af samme Bogs poetiske Del ere følgende Stykker lærte udenad: 22) Draaben; 25) De to Droslers Sang; 29) Mads og Mikkel; 33) Begge mine Øjne blive saa smaa; 34) I fjerne Kirkeetaarne hist; 41) Sommervise; 49) Algete; 51) Dandsen i Skoven; 55) Den danske Soldat.

Af Holst's Smaadigte til Udenadslæsning er lært: Mennekets Engle; Liden Harpepigens Klage; Jødedrengen; Matrosen; Fjeldspringet; Eleonore Ulfeld.

Af Bojesens danske Sproglære er gennemgaaet det første Afsnit: Sætningen og dens Dele.

Til Diktatøvelser er der almindeligvis bleven benyttet to Timer ugentlig; en Gang om Ugen have Eleverne haft skriftlig Udarbejdelse hjemme, undertiden Oversættelse af de vanskeligere Stykker i Kung's tydske Læsebog, sædvanlig Gjengivelse, sjældent Udvidelse af Fortællinger, der ere blevne dem foredragne paa Skolen.

Tydske.

Af Fr. Kung's tydske Læsebog for Børn (2den Udgave) er læst S. 108—119 og S. 167—208.

Formlæren er gennemgaaet efter Fr. Kung's: Det tydske Sprog's Bøjningsformer, med Undtagelse af Reglerne om Kjønnet og de uregelmæssige Verber, af hvilke dog de vigtigste ere lærte lejlighedsvis under Læsningen.

Til Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydske er gennemgaaet af J. Jürs og Fr. Kung's Materialier S. 16—42.

De skriftlige Svølfser (1 Gang om Ugen) have beftaaet dels i Afſkrivning efter Bog, dels i Diktat.

Fr an ſk.

Af Borrings manuel de langue française er læst fra S. 23 til 95. Et viſt Antal Glofer er fordret lært til hver Gang.

Af Ingerslevs Materialier til at indøve den franſke Formlære er læst: Artiklerne, Substantiverne tagne i partitiv Betydning, Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber af de 4 Konjugationer.

2 Diktater, hvorpaa Eleverne have forberedt ſig, ere ſkrevne om Ugen.

Religion.

Hele Bibelhistorien, der forhen var læst efter Herſlevs mindre Bibelhistorie, er repeteret efter Balslevs Bibelhistorie og efter mundtligt Foredrag.

De 10 Bud, de 3 Troens Artikler og „Fader vor“ er gennemgaaet.

Historie.

Af Koſods Fragmentarhistorie er læst fra Begyndelsen til den franſke Revolution.

Geografi.

Af Ingerslevs mindre Lærebog er læst den almindelige Indledning, Aſien, Afrika, Amerika og Noſtralien.

Geometrisk Tegning.

Til Grund ved Underviſningen er lagt Heſſch's og Urſins geometriſke Tegnelære.

Regning.

Efter Urſins Regnebog er gennemgaaet Brev.

III Klasse.

Dansk.

Af Funchs, Nøginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser er til Ovelse i Oplæsning, Forklaring og Gjengivelse benyttet Stykkerne 1—36 inkl.; 42—57 inkl. De første grammatikalske Begreber ere paa mundtlig Maade blevne vibragte Eleverne.

Af samme Bogs poetiske Del ere følgende Stykker lærte udenad: 29) Mads og Mikkel; 32) Morgensang; 41) Sommerbise; 49) Agnete.

Af Holst's Smaadigte til Udenadslæsning ere følgende Stykker læste: Dansk Nationalsang; Moderen med Barnet; Matrosen; Et Familiestykke; Tiggerpigens Sang; De to Ubefatte og Nødden; Katten med Vjælderne; Tjenstagtighed; Fjeldspringet; Marst Stigs Døtre; Ridder Kalv; Hr. Zinklar.

To Timer egentlig ere blevne benyttede til Diktat; en Gang om Ugen have Eleverne haft skriftlig Udarbejdelse hjemme, almindeligvis Oversættelse fra Tydsk, jævnlig Gjengivelse af lette Stykker, som de enten selv have læst, eller, sjældnere, som de have hørt fortælle paa Skolen.

Tydsk.

Af Fr. Nungs tydske Læsebog for Børn (3die Udgave) er læst S. 23—81. Af samme Læsebogs poetiske Del ere enkelte Digte lærte udenad, nemlig 1—11.

Til Ovelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsk er gennemgaaet af J. Jürs og Fr. Nungs Materialier S. 1—24.

De skriftlige Øvelser (1 Gang om Ugen) have bestaaet dels i Afskrivning efter Bog, dels i Diktat.

Fransk.

Af Borrings manuel de langue française er læst fra Begyndelsen af Bogen til S. 68.

3 Blade ere lærte udenad.

Et bestemt Antal Gloser er fordret lært til hvert Pensum; Hjelpeverberne ere praktisk indøvede.

Religion.

Det ny Testaments Bibelhistorie er lært, dels efter Balslevs Bibelhistorie, dels ved mundtligt Foredrag.

Af Luthers Katekismus: de 10 Bud, de 3 Troens Artikler og „Fader vor.“

Historie.

Af Jagerslevs Fragmentarhistorie er læst fra Pag. 45 til Pag. 133.

Geografi.

Af Jagerslevs mindre Lærebog er læst den almindelige Indledning og Europa.

Geometrisk Tegning.

Til Grund ved Undervisningen er lagt Hetsch's og Ursins geometriske Tegnelære.

Regning.

Af de 4 ugentlige Timer er den ene anvendt til Hovedregning efter N. Jacobis Hovedregningstabeller, de 3 til Tableregning efter skrevne Opgaver og efter Rabens Regnebog.

II Klasse.

Dansk.

Af Dansk Læsebog for de lavere Klasser ved Funch, Nørgind og Warburg er til Dvælselse i Dplæsning, Gjenfortælleren og Forklaren af det Læste gennemgaaet forfra til S. 247.

Udenad er lært af samme Bog: Nogle Digte Nr. I—XII, samt af H. P. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning: Bøn for Kongen; Dansk Nationalsang; Jødedrengen;

Bennen i Nød; De to Hunde; Løven og Pantheren; Konen med Eggene; Tommeliden; Dandsen i Skoven; Fjeldspringet; Marsk Stigs Døtre; Hr. Sinklar; Kort Udeler og Den danske Soldat, tilsammen omtrent 30 Sider.

I den sidste Del af Skoleaaret ere Discipleste vejlede til og øvede i at udfinde Sætninger samt disses Subjekt og Prædikat.

De skriftlige Øvelser have bestaaet i Diktat af et Stykke i Læsebogen, hvortil Discipleste skulde forberede sig hjemme; undertiden er et af de lærte Digte skrevet efter Hukommelsen.

Tydsk.

Af Nungs tyske Læsebog for Børn er gennemgaaet fra Pag. 22, Die Feldmark, indtil Pag. 55, Schierling und Bilsenkraut. Eleverne have oversat det Læste paa Dansk, og forsøgt sig i atter at gjengive Oversættelsen paa Tydsk. Alle Gloser ere memorerede; Øvelser i korrekt Uplæsning og Stavning have daglig fundet Sted.

Af samme Bogs poetiske Del er lært udenad: 1) Das Eichhorn und der Wind; 2) Die Kägchen; 3) Das Möpschen und das Spizchen; 4) Das Kind und das Kägchen; 11) Der Löwe und der Fuchs; 12) Einkehr; 13) Nuthsel; 17) Der Winter; 20) Die Blumen; 21) Die Warnung.

Af Nungs Materialier til Brug ved Oversættelse fra Dansk til Tydsk er gennemgaaet 1ste Kapitels 1ste Afsnit indtil Prædikatsordet. Under Øvelserne have Eleverne gjort sig bekendte med Kjønnene, de personlige Pronomener og Verbernes vigtigste Bøjningsformer.

Religion.

Fortællingerne af det ny Testament ere lærte, dels efter Balslevs Bibelhistorie, dels ved mundtligt Foredrag.

Historie.

Af Ingerslevs Fragmentarhistorie er læst fra Pag. 29 til Pag. 88.

Geografi.

Af Ingerslevs Lærebog i Geografien for Begyndere er gennemgaaet Indledningen samt Europa; Eleverne have for største Delen været indskrænkede til det, der staaer med større Tryk.

Regning.

Af de 5 ugentlige Timer er den ene anvendt til Hovedregning efter N. Jacobis Hovedregningstabeller, de 4 til Tavleregning efter skrevne Opgaver, og efter Rabens Regnebog.

I Klasse.

Dansk.

Af Funchs, Møginds og Warburgs danske Læsebog for de lavere Klasser ere følgende Stykker læste: 1—18, 21—22, 28, 30, 31, 42—54, 72—87, 93. Følgende Digte ere lærte udenad: 1—10, 21—22, 24—26, 28—30, 33, 40—51.

To Timer ugentlig ere anvendte til Rettskrivningsøvelser.

Tydsf.

Af Rungs tydske Elementarbog er gennemgaaet hele det første Afsnit med Undtagelse af de tre sidste Blade; i andet Afsnit, „kleine Erzählungen“, er læst de ti første Stykker. Eleverne ere blevne øvede i korrekt Op læsning, i at stave, samt i Oversættelse paa Dansk, og have forsøgt sig i atter at gjengive Oversættelsen paa Tydsf.

Af samme Bog ere følgende Smaadigte lærte udenad: 1) Rättsfel um Rättsfel; 2) Knabe und Schmetterling; 3)

Das Blümlein; 12) Wie das Finklein ic.; 14) Hund und Kage; 15) Steckenpferdreiterlein; 16) Schaukellied; 18) Frühlingslied; 19) Seisig; 21) Die Jahreszeiten; 23) Winters Abschied.

Religion.

Fortællingerne af det gamle Testamente ere lærte efter mundtligt Foredrag.

Historie.

I denne Klasse er ingen Bog brugt, men Læreren har bestrebt sig for ved mundtlig Fortælling af saadanne Begivenheder, som maa antages fornemmelig at egne sig for den barnlige Alders Faaetevne, at vække Disciplenes Sands og Interesse for Historien.

Geografi.

Af Ingerslevs Lærebog for Begyndere er læst Europa. Den almindelige Indledning er bleven gennemgaaet af Læreren. Eleverne have udelukkende været indskrænkede til det, der staaer med større Tryk.

Regning.

Af de 5 ugentlige Timer er den ene anvendt til Hovedregning efter N. Jacobis Hovedregningstabeller, de 4 til Tableregning efter Naben's Regnebog.

B. Statistisk Oversigt.

Paa Grund af Skolens Udvidelse til at omfatte 7 Klasser blev Skolens Lærerkraft forøget, idet Hr. Cand. theol. B. Thisted under 21de Aug. f. N. konstitueredes til Lærer ved Skolen.

b) Disciplenes Antal og Fordeling i Klasserne.

Af de i forrige Mars Program anførte Disciple vare eller bleve 10 anmeldte til Udgang fra Skolen strax efter fuldendt Examen, og da der af Indmeldte optoges 25, saa begyndte Skolen sin Virksomhed med 68 Elever, det største Antal, den hidtil har haft. I Begyndelsen af Oktober optoges endnu en Discipel, hvorimod tre forlode Skolen. For Øjeblikket besøges den altsaa af 65 Disciple, af hvilke 29 ere udenbys, og 26 indenbys.

So af de Elever, der have forladt Skolen, fulgte med deres Fædre til disses nye Opholdssteder, nemlig Jahnsen og Schierbeck, og fortsatte deres Dannelse. So bleve optagne i Aarhus Kathedralskole, nemlig Chr. Otterstrøm og L. Schjøtt. Koefoed og Finsen vilde forberede sig til Officersexamen; Chr. Smith, Schouby og Borberg skulde anbringes ved Handelen; Anderssen paa et juridisk Kontor; Jakobsen ved sin Faders Farveri, og Sebestedt ved Landvæsenet. Hunderups Bestemmelse kjendes ikke.

Nedenfor følger en Fortegnelse over Skolens Disciple i den Orden, som de nu (i Juni Maaned) indtage i de respektive Klasser. De Sidstindkomne kjendes paa den ved deres Navn tilføjede Stjerne.

VII Klasse.

1. T. N. Segelcke, Søn af Proprietær Segelcke til Kjerregaard.
2. T. F. N. Smith, Søn af Proprietær Smith til Fuglsøgaard.
3. D. Bøch, Søn af Kjøbmand Kapt. Bøch her i Byen.
4. E. N. W. Petersen, Søn af Major v. Petersen her i Byen.
5. C. Ingerslev, Søn af Kjøbmand Ingerslev her i Byen.

6. P. N. Grarup, Søn af Tobaksfabriker Grarup her i Byen.
7. L. W. Mønsted, Søn af Distriktslæge Mønsted paa Samsø.

VI Klasse.

1. T. S. W. Hornemann, Søn af Godsforvalter Hornemann paa Silkeborg.
2. J. E. Sørensen, Søn af Kjøbmand og Vicekonsul Sørensen i Hobro.
3. F. H. W. N. Herfskind, Søn af Kjøbmand og Vicekonsul Herfskind her i Byen.
4. J. P. J. la Cour, Søn af Proprietær la Cour til Søholt.

V Klasse.

1. C. Th. Rosenstand, Søn af Justitsraad Rosenstand, Herredsfoged og Herredsskriver i Hads og Ring Herreder.
- ~~2. S. E. W. J. Johansen, Søn af Landinspektør Johansen her i Byen.~~
3. C. E. Gulmann, Søn af Proprietær Gulmann i Hørning.
4. N. P. G. la Cour, Søn af Proprietær la Cour til Saralyst.
5. N. F. Kjeldsen, Søn af Proprietær Kjeldsen til Lerchenfeldt.
6. F. T. Severin, Søn af afdøde Major og Stadshauptmand Severin her i Byen.
7. L. C. Schrøder, Søn af Skovrider Schrøder under Baroniet Billhelmsborg.
8. B. Kirkebye, Søn af Kjøbmand Kirkebye her i Byen.
9. N. L. N. Møller, Søn af Proprietær Møller til Konstantinsborg.

10. N. B. E. Schouby, Søn af Kjøbmand Schouby her i Byen.
11. T. H. E. Holm, Søn af Pastor Holm i Tved.

IV Klasse.

1. J. Friis, Søn af Ritmester v. Friis til Lyngbygaard.
2. C. B. M. F. E. Guldencrone, Søn af Kammerherre og Hofjægermester Baron v. Guldencrone til Wilhelmshørg.
3. J. P. Hertel, Søn af afdøde Overkrigskommisær og Tolder Hertel paa Samsø.
4. T. M. Petersen, Søn af afdøde Kjøbmand Petersen i Middelfart.
5. N. P. Müller, Søn af Stomagermester Müller her i Byen.
6. L. U. la Cour, Broder til Nr. 4 i VI Klasse.
7. J. C. W. Almusen, Søn af Pastor Almusen i Them.

III Klasse.

1. L. J. Grarup, Broder til Nr. 6 i VII Klasse.
2. N. Malling, Søn af Kjøbmand og Kapt. Malling her i Byen.
3. H. T. Werliin, Søn af Licent. theol. Werliin, Præst til Hasle, Stejby og Lisberg Menigheder.
4. J. E. Ostenfeldt, Søn af Proprietær Ostenfeldt til Nabogaard.
5. N. D. Nielsen, Søn af Politiasistent Nielsen her i Byen.
6. D. T. Stephensen, Søn af Overauditor By- og Herredsfoged Stephensen i Ebeltoft.
7. C. A. Petersen, Broder til Nr. 4 i VII Klasse.
8. N. C. Cortsen, Søn af Madame Cortsen her i Byen.

9. C. N. Skovgaard, Søn af afdøde Pastor Skovgaard i Ormslev.
10. J. N. B. la Cour, Broder til Nr. 4 i V Klasse.
11. J. H. Nrelsen, Søn af Strandingskommisær Nrelsen paa Læsø.
12. W. Naae, Søn af Kjøbmand Naae her i Byen.
13. D. M. Nethon, Søn af Proprietær Nethon til Lyflesholm.
14. C. N. F. Düring=Nosenkrantz, Søn af Kammerj. Baron v. Düring=Nosenkrantz, Postmester her i Byen.
15. M. Otterstrøm, Søn af Rancelliraad og Bankkasserer Otterstrøm her i Byen.

II Klasse.

1. J. C. L. August, Søn af afdøde Klejnsmedmester August i Kjøbenhavn.
2. C. H. S. Arngen, Søn af Adjuunkt Arngen ved Kathedralskolen her i Byen.
3. H. B. L. la Cour, Broder til Nr. 4 i VI Klasse.
4. F. Freiesleben, Søn af Major v. Freiesleben i Tjebo.
5. N. N. Jensen, Søn af Ølbrygger og Brændevinsbrænder Jensen her i Byen.
6. F. Friis, Broder til Nr. 1 i IV Klasse.
7. J. H. L. Nielsen, Søn af Instrumentmager Nielsen i Rio de Janeiro.
8. W. J. Møller, Søn af afdøde Kjøbmand Møller i Ebeltoft.
9. C. F. B. Lewring, Søn af Proprietær Lewring til Orbækgaard.
10. C. F. B. Petersen, Søn af Bagermester N. F. Petersen her i Byen.
11. C. C. Larsen, Søn af Gjestgiver Larsen her i Byen.

I Klasse.

1. Th. P. F. Funch, Søn af Skolens Overlærer.
2. A. D. Kaae, Søn af Gaardmand Kaae i Gjeding.
3. A. G. Jensen, Søn af Kammerraad og Provedprofu-
rator Jensen her i Byen.
4. P. Ngerup, Søn af Kjøbmand Ngerup her i Byen.
5. E. F. B. P. Smith, Søn af Strandingskommisær
Smith paa Læss.
6. G. N. Bruun, Søn af Lieutenant v. Bruun her i
Byen.
7. B. C. C. Schouby, Broder til Nr. 10 i V Klasse.
8. D. E. Guldencrone, Broder til Nr. 2 i IV Klasse.
9. D. Fabricius, Søn af Bankbogholder Fabricius her
i Byen.
10. E. L. C. Meulengracht, Søn af afdøde Kjøbmand
Meulengracht her i Byen.

c) Undervisningsapparatet.

1) Bibliotheket

har erholdt følgende Tilvæxt:

- Altstykker til Dplysning af Danmarks indre Forhold i æl-
dre Tid. Samlede og udgivne af Fyens Stifts literaire
Selskab. II Saml. 2det Hefte. Odense 1845.
- Beckers Verdenshistorie oversat af J. Niise. 14de Bind
1—6 Hefte.
- *Beckers Verdenshistorie oversat af J. Niise. Suppl. 1—2
Hefte.
- Berghaus, G., physicalischer Atlas. 14 Bief.
- Bergelius, J., Jahresbericht, 25 Jahrg. i 26 Jahrg. 1stes
Hefte. Tübing. 1846.

- Bescherelle, M., Dictionnaire national de la langue française. T. I, II. Par. 1846.
- Budget for 1847.
- ***Cuvier, das Thierreich übersetzt von Voigt. 1—5 B. Leipzig 1831—39.
- *Daguerre, historique & description des procédés du daguerréotype et du diorama. Par. 1839.
- Erskew, Th. G., Forfatterlexicon. 2det Bind 4de Hefte.
- *Flamand, L. J., det oldenborgske Kongehuus. 6 Hefter med Kobber.
- *Franke, G. C. Th., genealogische Tafeln zur Geschichte der scandinavischen und mit ihnen verwandten Völker. 1ste Lief. Braunsch. 1834.
- Grunert, J. A., Archiv der Mathematik und Physik. 8ter B.; 9ter B. 1—2 Hefte. Greifsw. 1846—47.
- *Helweg, L., for Literatur og Kritik. III B. 3—4. VI B. 1—2. Odense 1845—46.
- *Kaup, J. J., Acten der Urwelt. 1stes Hefte. Darmstadt 1841.
- Kolderup-Rosenvinge, Supplement til Samling af Lovbud og Collegialbreve vedkommende Geistligheden. Kjøbh. 1846.
- *Kalkar, Bibeloversættelse. Pragtudgave. Hefte 30—57.
- Mager, pädagogische Revue. 1845, 9—12 S. 1846, 6—12 S. 1847, 1—3 S.
- Molbech, C., nyt historisk Tidsskrift. 1ste Bind 1ste Hefte. Kjøbenhavn 1846.
- **Møller, J., hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldte pragmatiske Historie? Kjøbn. 1808.
- Mynster, J., de illo fratre, cujus Paulus 2 Cor. VIII 18 mentionem facit, commentatio. Havn. 1846.
- Voggendorff, J. C., Annalen der Physik und Chemie. 1846, 6—12. 1847, 1—4.
- Repertorium der Physik. B. 7. Berlin 1846.

Regnskabs-Oversigt for 1845.

*Richardt, F., og T. N. Becker, Prospecter af danske Herregaarde. 2det B. 3—4 S. 3die B. 1—2 S.

Mitter, C., die Erdkunde XII Th. Berlin 1846.

Selmer, H. P., Kjøbenhavns Universitets Aarbog for 1845.

Schlösser, F. C., Geschichte der achtzehnten und neunzehnten Jahrhunderts. Band 6. Heidelberg 1846.

Schwab, G., die schönsten Sagen des klassischen Alterthums. 1—3 Th. Stuttg. 1846.

Sibbern, F. C., om den christelige Ytringsfrihed i kirkelig Henseende. Kbhvn. 1846.

Stein, S. A. W., de neuromate quodam nervi ischiadici disputationio. Kbhvn. 1846.

*Sue, G., Fanatikerne i Sevennerne. 1—3 B. Kjøbenhavn 1845—46.

Thorup, P. N., historiske Efterretninger om Ribe Cathedralsskole. Ribe 1847.

Begener, om Anders Sørensen Vedel. Kbhvn. 1846.

Winther, G., quibus artibus et conatibus ludi reales, qui vocantur, apud protestantes ad initium hujus seculi instituti sint, dissertatio pædagogica. Havn. 1846.

Wiegmann, M. F. N., Archiv für Naturgeschichte. XI Jahrg. 5—6 Heft. XII Jahrg. 2—5 S. XIII Jahrg. 1 S.

Drsted, H. C., Oversigt over det kongl. danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger. 1846. 1—6.

Desuden 30 Skoleprogrammer fra Danmark og Holsten for 1846, samt Artiumsliste og Lektionskataloger.

Discipelbibliotheket

har erholdt følgende Udvidelse:

Baggesens danske Værker, 3, 6, 8, 9 og 10 Bind.

Gerson, Maanedsskrift for Bøyn, 2det Bind 7—12; 3die Bind 1.

— Maanedsskrift for Ungdommen, 1ste B. 1.

- **Marryat, Peter Simple, 2 Dele.
 ** — Jacob Werlig, 2 Dele.
 ** — Kongens Gie, 2 Dele.
 ** — Søerøveren og de 3 Ruffere.
 ** — Paschaen, 2 Dele.
 ** — Søofficeren, 2 Dele.
 ** — Newton Forster, 2 Dele.
 ** — Japhet, 2 Dele.
 ** — Midshipmand Gash, 2 Dele.
 ** — Snarleyhaw, 2 Dele.
 ** — Dagbog i America, 4 Dele.
 ** — den fattige Jack, 2 Dele.

Dehlsenschläger, Digterværker, 13—17de Bind.

— Amleth.

Discipulbibliothekets Status er for Øjeblikket følgende:

Indtægt:

Beholdning den 1ste Juli 1846 = Abdr. 78 ff.

1 Deltagers Bidrag for Jan. og April

Kv. 1846 = — 48 -

Deltagernes Bidrag for Juli Kv. 1846 6 — 48 -

— — — Okt. — — 5 — 24 -

— — — Jan. — 1847 4 — 48 -

— — — April — — 4 — 48 -

Gave fra Direktionen 20 — = -

42 Abdr. 6 ff.

Udgift:

En Regning fra Boghandler Wisfing . . 17 Abdr. 36 ff.

— — Bogbinder Bøegh . . . 16 — 62 -

— — — — . . . 8 — 68 -

42 Abdr. 70 ff.

Deficit = — 64 -

2) Det fysiske Kabinet

har erhholdt følgende Forøgelse:

- 1 Luftpumpe med 3 Klokker samt 1 Glas til Blæresprængning.
- 1 Sirene.
- 1 Santalusbæger.
- 1 Flydevægt af Glas.
- 1 Skraaplan.
- 1 Apparat til at bestemme Tyngdepunktet.
- 1 Apparat til at vise Kræfternes Sammensætning.
- 1 Mariottes Stødmaskine.
- Tridser.
- 1 Binde forbunden med en Skruer uden Ende.
- 1 Apparat til at vise Centrifugalkraften
- 1 Stativ.
- 1 Stang til Lydsforsøg.
- 1 Elektrometer med Kondensator.
- 1 Apparat til at vise Faldet i det lufttomme Rum.

3) Den naturhistoriske Samling

har erhholdt en betydelig Udvidelse, idet dels den af Direktionen ifjor til saadant Djemed tilstaaede Sum er bleven anvendt til Anskaffelse af adskillige udstoppede Pattedyr og Fugle, samt til at lade udstoppe en Samling af brasilianske Fugle, der vare Skolen skjænkede af Rektor, og dels den Bejlighed til Anskaffelse af Naturalier, som frembød sig, da den „Naturhistoriske Forening“ i Kjøbenhavn ved Auktion lod bortfælge sine Samlinger, ikke gik unyttet forbi for Realskolen, der af den kongelige Direktion blev bemyndiget til ved hin Auktion at gjøre Indkjøb af naturhistoriske Gjenstande for et Beløb af indtil 200 Rbd.

d) Skolens økonomiske Status.

Udgifterne i Regnskabsaaret til den 31te December 1846 have været følgende:

Ifølge Decisioner til ældre Regnskaber	=	Rbd. 32	§.
Gager	5,334	—	36 -
Gratifikationer	400	—	2 -
Betaling for Timelærere	512	—	64 -
Regnskabsføring	100	—	87 -
Bibliotheket og de videnskabelige Apparater	544	—	1 -
Skatter	63	—	47 -
Bygningernes Vedligeholdelse	133	—	18 -
Inventariets Dito	72	—	35 -
Brændselsfornödenheder	189	—	32 -
Belysningsfornödenheder	12	—	26 -
Skoleopvarmning	120	—	80 -
Reengjørelse	65	—	58 -
Porto, Protokoller og Skrivematerialier	34	—	64 -
Programmer og Udgifter ved Skolehøj- tideligheder	57	—	24 -
Andre og extraordincere Udgifter	194	—	39 -
		7,835	Rbd. 67 §.

Forestaaende Udgifter ere bestridte ved følgende Indtægter:

Indskrivningspenge af nye Elever	135	Rbd. =	§.
Skolefontingenter	1,737	—	48 -
Lys- og Brændpenge	367	—	48 -
For Testimonier	20	—	2 -
og af den almindelige Skolefond er til- skudt de manglende	5,575	—	67 -
		7,835	Rbd. 67 §.

C. Gaver, som ere skjænkede Skolen.

Hans Majestæt Kongen vedbliver at vise Skolen den Naade fra Allerhøjstsaammes Haandbibliothek at lade Skolen tilstille saadanne Bøger, som have*s* in duplo. De Bøger, der udgjøre den kongelige Gave for iaar, ere i Boglisten betegnede med en Stjerne.

Hans Højvelbaarenhed Hr. Kammerherre Baron v. Guldencrone til Baroniet Wilhelmsborg har gaaet Skolen ved en værdifuld Gave, der i Boglisten er mærket med tre Stjerner.

De til Discipelbibliotheket henhørende med to Stjerner mærkede Bøger ere skjænkede af Rector.

Det Puggaardske Legat „til Dækning af Skolepenge for en værdig og trængende Discipel“ oppebæres indtil Slutningen af Januar Kvartal af H. N. Rud. Andersen, og er, da han ved Faderens Forflyttelse herfra Byen forlod Skolen, tilstaaet Carl Urngen, en Søn af Adjunkt Urngen ved Aarhus Kathedralskole.

D. Den offentlige Examen

i Aarhus videnskabelige Realskole
afholdes fra den 20de—27de Juli i følgende Orden:

Lirsdagen den 20de Juli.

3 Bærelset Nr. 1.

3 Bærelset Nr. 2.

Formiddag.

8—10. VII Kl. Fysik.

8—11. V Kl. Lydsf.

10—1. III Kl. Hist. og Geografi.

11—1. IV Kl. Fransk.

Eftermiddag.

4—5. VI Kl. Dansk.

4—7. III Kl. Fransk.

5—7½. III Kl. Religion.

Onsdagen den 21de Juli.

Formiddag.

8—10½. V Kl. Hist. og Geografi.	8—11. VII Kl. Matematik.
10½—11½. VI Kl. Lydsf.	11—1. I Kl. Geografi.
11½—1. II Kl. Religion.	

Eftermiddag.

4—5. VI Kl. Fransk.	4—6. VII Kl. Religion.
5—7. VII Kl. Fransk.	6—7. III Kl. Hovedregning.

Torsdagen den 22de Juli.

Formiddag.

8—10. VII Kl. Lydsf.	8—10. V Kl. Arithmetik.
10—11. VI Kl. Engelsk.	10—1. III Kl. Dansk.
11—1. IV Kl. Hist. og Geografi.	

Eftermiddag.

4—6. V Kl. Engelsk.	4—6. VII Kl. Dansk.
6—7. VI Kl. Religion.	6—7. II Kl. Hovedregning.

Fredagen den 23de Juli.

Formiddag.

8—11. V Kl. Dansk.	8—10. V Kl. Geometri.
11—1. IV Kl. Lydsf.	10—12. VII Kl. Engelsk.
	12—1. VI Kl. Matematik.

Eftermiddag.

4—6. I Kl. Dansk.	4—6½. II Kl. Lydsf.
6—7. I Kl. Hovedregning.	

Lørdagen den 24de Juli.

Formiddag.

8—10. II Kl. Dansk.	8—9½. I Kl. Historie.
10—1. III Kl. Lydsf.	9½—11. II Kl. Historie.
	11—1. IV Kl. Dansk.

Eftermiddag.

4—6. Alle Klasser Svømming.

Mandagen den 26de Juli.

Formiddag.

8—10. V Kl. Religion.	8—10. VII Kl. Historie og Geo-
10—12. I Kl. Lydsf.	grafi.
12—1½. IV Kl. Religion.	10—1. V Kl. Fransk.

Eftermiddag.

4—5. VI Kl. Hist. og Geografi.	5—7. II Kl. Geografi.
5—6½. I Kl. Religion.	

Tirsdagen den 27de Juli.

Formiddag.

9—10. Sang.

10—12. Alle Klasser Gymnastik.

De skriftlige Prøver ville blive udarbejdede før den mundtlige Examen i følgende Orden:

Torsdagen den 15de Juli.

9—12. VII Kl. dansk Stil.

" " VI Kl. tysk Stil.

" " V Kl. matematisk Udarbejdelse.

9—10. IV Kl. fransk Diktat.

9—12. III Kl. geometrisk Regning.

3—6. VII Kl. tysk Stil.

" " VI Kl. dansk Stil.

3—5. V Kl. fransk Stil.

" " IV Kl. dansk Stil.

3—4. III Kl. tysk Diktat.

Fre dagen den 16de Juli.

9—12. VII Kl. matematisk Udarbejdelse.

" " VI Kl. matematisk Udarbejdelse.

" " V Kl. tysk Stil.

" " IV Kl. geometrisk Regning.

9—11. III Kl. dansk Stil.

9—10½. II Kl. dansk Diktat.

9—10½. I Kl. dansk Diktat.

3—6. VII Kl. fransk Stil.

" " VI Kl. fransk Stil.

" " V Kl. dansk Stil.

3—4. IV Kl. tysk Diktat.

Lørdagen den 17de Juli.

9—12. Alle Klasser Regning.

3—6. VII Kl. engelsk Stil.

3—4. VI Kl. engelsk Diktat.

Onsdagen den 28de Juli, Formiddag Kl. 9, afholdes Prøve med de til Optagelse U anmeldte.

Løberdagen den 31te Juli finder Omflytningen Sted. Derefter indtræder Sommerferien, og Undervisningen i det ny Skoleaar tager sin Begyndelse Torsdagen den 2den September.

Disciplenes Forældre og Bærger, saavel som Enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at bære den offentlige Examen med deres Nærværelse.

Aarhus, den 20de Juli 1817.

A. C. Nielsen.

